

Звіт про результати стимулювання та використання енергії, виробленої з відновлюваних джерел, в Україні за 2014-2015 рр.

1. Частки секторів, загальна частка і фактичне споживання енергії з відновлюваних джерел у попередні 2 роки (n-1; n-2, наприклад, 2013 та 2012 рр.) (стаття 22(1)а Директиви 2009/28/ЄС).

Розрахунок частки енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, у кінцевому споживанні в Україні за 2014-2015 роки проводився відповідно до програми SHARES, розробленої Євростатом.

Табл. 1. Частки енергії з відновлюваних джерел у секторах (виробництві електроенергії, системах опалення та охолодження та у транспортному секторі) та загальні частки енергії з відновлюваних джерел¹

	2014	2015
ВДЕ в системах опалення та охолодження ² (%)	3,37	4,57
ВДЕ в електроенергетиці ³ (%)	7,40	7,92
ВДЕ у транспортному секторі ⁴ (%)	1,80	1,85
Загальна частка ВДЕ ⁵ (%), у тому числі:	3,9	4,87
Запозичення в рамках міждержавного співробітництва ⁶ (%)		
Надлишок для міждержавного співробітництва ⁷ (%)		

Табл. 1а. Таблиця розрахунку частки енергії з відновлюваних джерел у валовому кінцевому обсязі споживання енергії по секторах (тис. тне)⁸

	2014	2015
(А) Валовий кінцевий обсяг споживання енергії з відновлюваних джерел у системах опалення та охолодження	1 409,0	1 534,5
(В) Валовий кінцевий обсяг споживання електроенергії з відновлюваних джерел	1 057,7	1 054,0
(С) Валовий кінцевий обсяг споживання енергії з відновлюваних джерел у транспортному секторі*	143,2	130,8
(D) Загальний валовий обсяг споживання енергії з відновлюваних джерел ⁹	2 609,9	2 719,3
(Е) Передача енергії з відновлюваних джерел іншим Договірним Сторонам або державам-членам		
(F) Передача енергії з відновлюваних джерел з інших Договірних Сторін та третім сторонам		
(G) Обсяг споживання енергії з відновлюваних джерел, скоригований на ціль (D)-(E)+(F)		

*- з урахування коефіцієнту використання електроенергії, виробленої з відновлюваних джерел, залізничним транспортом - 2,5.

¹ Полегшує порівняння з табл. 3 та 4а НПДВЕ.

² Частка відновлюваної енергії в системах опалення та охолодження: валовий кінцевий обсяг споживання енергії з відновлюваних джерел на опалення та охолодження (як визначено у Статтях 5(1)b) та 5(4) Директиви 2009/28/ЄС), розділений на валовий кінцевий обсяг споживання енергії для опалення та охолодження. Застосовується та сама методологія, що й у табл. 3 НПДВЕ.

³ Частка відновлюваної енергії в електроенергетиці: валовий кінцевий обсяг споживання електроенергії з відновлюваних джерел для виробництва електроенергії (як визначено у Статтях 5(1)(a) та 5(3) Директиви 2009/28/ЄС), розділений на загальний валовий кінцевий обсяг споживання електроенергії. Застосовується та сама методологія, що й у табл. 3 НПДВЕ.

⁴ Частка відновлюваної енергії у транспортному секторі: кінцевий обсяг енергії з відновлюваних джерел, спожитий у транспортному секторі (як визначено у Статтях 5(1)(c) та 5(5) Директиви 2009/28/ЄС), розділений на обсяг споживання бензину, дизельного палива, біопалива, використаного автотранспортом та залізничним транспортом, та електроенергію, спожиту наземним транспортом (зазначений у рядку 3 табл. 1). Застосовується та сама методологія, що й у табл. 3 НПДВЕ.

⁵ Частка відновлюваної енергії у валовому кінцевому обсязі енергоспоживання. Застосовується та сама методологія, що й у табл. 3 НПДВЕ.

⁶ У відсоткових пунктах від загальної частки ВДЕ.

⁷ У відсоткових пунктах від загальної частки ВДЕ.

⁸ Полегшує порівняння з табл. 4а НПДВЕ.

⁹Згідно зі ст. 5(1) Директиви 2009/29/ЄС, газ, електроенергія та водень з відновлюваних джерел енергії враховуються тільки один раз. Подвійне рахування не дозволяється.

Уповільнення темпів зростання частки відновлюваних джерел в електроенергетичному секторі обумовлено:

1. Окупацією Автономної Республіки Крим (з квітня 2014 року припинено постачання електроенергії до ОЕС об'єктами відновлюваної енергетики АР Крим загальною потужністю – 494,87 МВт, з них: вітроелектростанцій – 87,768 МВт, сонячних електростанцій – 407,09 МВт)
2. Загостренням ситуації на сході країни (нестабільна робота вітроелектростанцій загальною потужністю 138,3 МВт в зоні проведення Антитерористичної операції);
3. Введення надзвичайного стану на ринку електричної енергії у 2014-2015 роках;
4. Скасуванням податкових пільг для виробників електричної енергії з відновлюваних джерел.
5. Погіршенням загальної економічної ситуації у 2014 – 2015, і як наслідок, погіршення інвестиційного клімату в Україні, що призвело до:
 - збільшенню кредитних відсотків для інвесторів,
 - збільшенню відсотків по страхуванню ризиків,
 - необхідністю внесення застави під гарантування кредиту, яка може перевищувати тіло кредиту.
 - різким здешевленням національної валюти

Табл. 1.б. Загальна фактична частка (встановлена потужність, валове виробництво електроенергії) кожної технології відновлюваної енергетики України для досягнення обов'язкових цілей на 2020 рік та індикативної проміжної траєкторії досягнення частки енергії з відновлюваних джерел у електрогенерації¹⁰

	2014		2015	
	МВт	ГВт*год	МВт	ГВт*год
Гідроелектростанції ¹¹ :	5 851	9 321,4	5 883	6 970,5
не гідроакумуючі ⁽¹²⁾ :	4 665	8 478,1 (11 509,6)	4 697	5 397 (11 163,8)
<i>потужністю менше 1 МВт</i>	30	110,2	32	82,8
<i>потужністю 1-10 МВт</i>	54	173,8	58	104,0
<i>потужністю більше 10 МВт</i>	4 581	8 194,1	4 607	5 210,1
<i>гідроакумуючі</i>	1 186	843,3	1 186	1 573,6
<i>змішані¹³</i>	-	-	-	-
Геотермальні електростанції	-	-	-	-
Сонячні електростанції:	411	429,0	432	476,5
<i>фотоелектричні</i>	411	429,0	432	476,5
<i>на концентрованій сонячній енергії</i>	-	-	-	-
Електростанції на енергії припливу, хвиль, океану				
Вітрові електростанції ⁽¹⁴⁾ :	411	1 130 (776,6)	426	1 084 (951,5)
<i>наземні</i>	411	1 130 (776,6)	426	1 084 (951,5)
<i>морські</i>	-	-	-	-
Біомаса ¹⁵ :	66	130,0	69	145,0
<i>тверда</i>	52	90,7	52	80,6
<i>біогаз</i>	14	39,3	17	64,4
<i>біорідини</i>	-	-	-	-
УСЬОГО (з урахуванням нормалізації)	6 739	11 010,4 (13 688,5)	6 810	8 676 (14 310,4)
Без ГАЕС (з урахуванням нормалізації)	5 553	10 167,1 (12 845,2)	5 624	7 102,5 (12 736,8)
<i>з них ТЕЦ</i>	20	48,0	41	98,0

без урахуванням об'єктів відновлюваної енергетики, що знаходяться на окупованій території в АР Крим, загальна потужність яких складає 494,87 МВт, з них: вітроелектростанцій – 87,768 МВт, сонячних електростанцій – 407,09 МВт.

¹⁰ Полегшує порівняння з табл. 10а НПДВЕ.

¹¹ Нормалізовано згідно з Директивою 2009/28/ЄС і методологією Євростату.

¹² Нормалізовано згідно з Директивою 2009/28/ЄС і методологією Євростату.

¹³ Згідно з новою методологією Євростату.

¹⁴ Нормалізовано згідно з Директивою 2009/28/ЄС і методологією Євростату.

¹⁵ Ураховує тільки біомасу, що відповідає застосовним критеріям сталості, див. статтю 5(1) Директиви 2009/28/ЄС, останній абзац.

Табл. 1с. Загальна фактична частка (кінцевий обсяг енергоспоживання¹⁶) кожної технології відновлюваної енергетики України для досягнення обов'язкових цілей на 2020 рік та індикативної проміжної траєкторії досягнення частки енергії з відновлюваних джерел у системах опалення та охолодження (тис. тне)¹⁷

	2014	2015
Геотермальна (крім теплових насосів)	-	-
Сонячна	0,1	0,1
Біомаса ¹⁸ :	1408,3	1533,8
тверда	1408,1	1525,2
біогаз	0,2	8,6
біорідини	-	-
Відновлювана енергія від теплових насосів, у тому числі:	0,6	0,6
- аеротермальна		
- геотермальна		
- гідротермальна		
УСЬОГО	1409,0	1534,5
з них у централізованих системах ¹⁹		
у приватних домогосподарствах ²⁰	1069,2	1096,1

Табл. 1d. Загальна фактична частка кожної технології відновлюваної енергетики у [Договірна Сторона] для досягнення обов'язкових цілей на 2020 рік та індикативної проміжної траєкторії досягнення частки енергії з відновлюваних джерел у транспортному секторі (тис. тне)^{21, 22}

	2014	2015
Біоетанол/етилтретбутиловий ефір, вироблений з біоетанолу	42,4	35,1
у тому числі біопаливо ²³ за ст. 21.2	-	-
у тому числі імпортоване ²⁴	-	-
Біодизельне паливо	-	-
у тому числі біопаливо ²⁵ за ст. 21.2	-	-
у тому числі імпортоване ²⁶	-	-
Водень з відновлюваних джерел	-	-
Електроенергія з відновлюваних джерел (з коефіцієнтом 2,5)	46,8 (100,8)	41,2 (95,7)
у тому числі автомобільний транспорт	-	-
Споживана електроенергія з ВДЕ залізничним транспортом (з коефіцієнтами 2,5)	36 (90)	36,31 (90,8)
Споживана електроенергія з ВДЕ іншими видами транспорту	10,8	4,9
у тому числі неавтомобільний транспорт	-	-
Інше (біогаз, рослинні олії тощо) – укажіть	-	-
у тому числі біопаливо ²⁷ за ст. 21.2	-	-
УСЬОГО (з коефіцієнтом 2,5 для електроенергії з ВДЕ споживана залізничним транспортом)	89,2 (143,2)	76,3 (130,8)

¹⁶ Безпосереднє використання і централізовані системи згідно зі ст. 5.4 Директиви 2009/28/ЄС.

¹⁷ Полегшує порівняння з табл. 11 НІДВЕ.

¹⁸ Ураховує тільки біомасу, що відповідає застосовним критеріям сталості, див. статтю 5(1) Директиви 2009/28/ЄС, останній абзац.

¹⁹ Централізоване опалення і (або) охолодження у загальному обсязі споживання енергії з відновлюваних джерел у системах опалення і охолодження.

²⁰ У загальному обсязі споживання енергії з відновлюваних джерел у системах опалення і охолодження.

²¹ Ураховуються тільки ті біопалива, що відповідають критеріям сталості, див. ст. 5(1), останній абзац.

²² Полегшує порівняння з табл. 12 НІДВЕ.

²³ Біопалива, що включені в ст. 21(2) Директиви 2009/28/ЄС.

²⁴ З загального обсягу біоетанолу/ЕТБЕ з біоетанолу.

²⁵ Біопалива, що включені в ст. 21(2) Директиви 2009/28/ЄС.

²⁶ З загального обсягу біодизельного палива.

²⁷ Біопалива, що включені в ст. 21(2) Директиви 2009/28/ЄС.

2. Заходи, які вжиті у попередні 2 роки та (або) заплановані на національному рівні задля сприяння зростанню виробництва енергії з відновлюваних джерел, з урахуванням індикативної траєкторії досягнення національних цілей щодо енергії з відновлюваних джерел, зазначених у вашому Національному плані дій з відновлюваної енергетики. (Стаття 22(1)а Директиви 2009/28/ЄС)

Табл. 2. Огляд основних політичних дій та заходів

Найменування і позначення заходу	Вид заходу*	Очікуваний результат**	Цільова група і (або) вид діяльності ***	Існуючий або запланований ****	Дати початку і закінчення заходу
2014					
Формування спеціальної експозиції "Біоенергетика" в рамках виставки "Агро-2014"	організаційно-інформаційний	Покращення рівня поінформованості щодо сучасних технологій, техніки і обладнання для виробництва біопалива	- підприємства, що використовують відновлювальні джерела енергії, - підприємства, які виробляють біологічну сировину	існуючий	04-07 червня 2014 року
Постанова Кабінету Міністрів України від 09.07.2014 № 293 «Про стимулювання заміщення природного газу у сфері теплопостачання»	регуляторний	Створення сприятливих умов для розвитку відновлюваної теплоенергетики	Інвестори, суб'єкти сфери виробництва відновлюваної теплоенергетики.	існуючий	Набрання чинності: 01.10.2014

Постанова Кабінету Міністрів України від 10.09.2014 № 453 «Про стимулювання; заміщення природного газу під час виробництва теплової енергії для установ та організацій, що фінансуються з державного і місцевих бюджетів»	регуляторний	Створення сприятливих умов для розвитку відновлюваної теплоенергетики	Інвестори, суб'єкти сфери виробництва відновлюваної теплоенергетики.	існуючий	Набрання чинності: 01.10.2014 Припинення дії 01.10.2019
Наказ Міненерговугілля від 29.09.2014 № 680 «Про затвердження Порядку підготовки системним оператором плану розвитку об'єднаної енергетичної системи України на наступні десять років та Порядку оприлюднення плану розвитку об'єднаної енергетичної системи України на наступні десять років», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 01.12.2014 за № 1532/26309	регуляторний	Планування розвитку електричних мереж та потужностей електроенергетики, зокрема відновлюваної електроенергетики	Інвестори, виробники електроенергії з відновлюваних джерел	Існуючий	Набрання чинності: 19.12.2014
Державна програма підтримки придбання «негазових» котлів. (Постанова Кабінету Міністрів України від 01.10.2014 № 491 «Про внесення змін до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для здійснення заходів щодо ефективного використання енергетичних ресурсів та енергозбереження»)	фінансовий	Стимулювання населення до придбання котлів з використанням будь-яких видів палива та енергії (за винятком природного газу)	Виробники та постачальники котлів, що виробляють теплоенергію з електроенергії та альтернативних видах палива. Населення	існуючий	Набрання чинності: 09.10.2014 Термін дії до: 31.12.2016
Постанова НКРЕ від 27.02.2014 № 170 «Про затвердження Порядку продажу,	регуляторний	Визначення прозорих умов купівлі-продажу	Приватні домогосподарства, що	існуючий	Набрання чинності:

обліку та розрахунків за електричну енергію, що вироблена з енергії сонячного випромінювання об'єктами електроенергетики (генеруючими установками) приватних домогосподарств», зареєстрована в Міністерстві юстиції України 26.05.2014 № 539/25316		електричної енергії, виробленої з енергії сонячного випромінювання; сприяння забезпеченню прав споживачів щодо виробництва та продажу електричної енергії з енергії сонячного випромінювання	виробляють електроенергію з енергії сонячного випромінювання		09.10.2014
Проведення VII Міжнародної спеціалізованої виставки "Енергоефективність. Відновлювана енергетика – 2014".	Організаційно-інформаційний	Формування в суспільстві свідомого ставлення до необхідності ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів та відновлюваних джерел енергії.	Інвестори, кінцеві споживачі (виробництво енергії та палива з відновлюваних джерел).	Існуючий	4-7 листопада 2014 року
Проведення VI Міжнародного інвестиційного бізнес-форум з питань енергоефективності та відновлюваної енергетики.	Організаційно-інформаційний	Формування в суспільстві свідомого ставлення до необхідності ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів та відновлюваних джерел енергії.	Інвестори, кінцеві споживачі, органи влади (виробництво енергії з відновлюваних джерел та альтернативних видів палива).	Існуючий	4-7 листопада 2014 року.
2015 рік					
Прийнято Закон України від 04.06.2015 № 514-VIII «Про внесення	регуляторний	Створення сприятливих умов для розвитку	Інвестори, суб'єкти сфери	існуючий	Набрання чинності:

змін до деяких законів України щодо забезпечення конкурентних умов виробництва електроенергії з альтернативних джерел енергії».		відновлюваної електроенергетики	відновлюваної електроенергетики		16.07.2015.
Прийнято Закон України від 09.04.2015 № 329-VIII «Про ринок природного газу»	регуляторний	Створення умов для розвитку виробництва біогазу (доступу виробників біогазу до газотранспортної системи)	Інвестори, суб'єкти сфери виробництва біогазу	існуючий	Введений в дію 01.10.2015
Прийнято Закон України від 09.04.2015 № 320-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо децентралізації повноважень у сфері архітектурно-будівельного контролю та удосконалення містобудівного законодавства»	регуляторний	Удосконалення містобудівної діяльності, спрощення дозвільних та погоджувальних процедур у будівництві та удосконалення системи державного архітектурно-будівельного контролю і нагляду.	Інвестори, суб'єкти сфери відновлюваної енергетики	існуючий	Набрання чинності: 01.09.2015
Прийнято Закон України від 16.07.2015 № 626-VIII «Про внесення змін до деяких законів України у сфері комунальних послуг»	регуляторний	Створення умов для ефективного та беззбиткового функціонування суб'єктів господарювання у сфері теплопостачання	Інвестори, суб'єкти сфери відновлюваної теплоенергетики	існуючий	Набрання чинності: 25.07.2015

Постанова НКРЕКП від 20.07.2015 № 2044 «Про встановлення фіксованих мінімальних розмірів «зелених» тарифів на електричну енергію для приватних домогосподарств», зареєстрована в Міністерстві юстиції України 05.08.2015 за № 941/27386	регуляторний	Створення сприятливих умов для встановлення сонячних та вітрових електростанцій у приватних домогосподарствах	Приватні домогосподарства, що виробляють електроенергію з вітрових та сонячних установок	існуючий	Набрання чинності: 25.08.2015.
Постанова НКРЕКП від 20.07.2015 № 2043 «Про встановлення фіксованих мінімальних розмірів «зелених» тарифів на електричну енергію для суб'єктів господарювання»	регуляторний	Створення сприятливих умов для розвитку відновлюваної електроенергетики	Інвестори, суб'єкти господарювання сфери відновлюваної електроенергетики	існуючий	Набрання чинності: 28.07.2015.
Постанова НКРЕКП від 30.09.2015 № 2493 «Про затвердження Кодексу газотранспортної системи», зареєстрована в Міністерстві юстиції України 06.11.2015 за № 1378/27823	регуляторний	Створення прозорих механізмів доступу та приєднання виробників біогазу до газотранспортної системи	Інвестори, суб'єкти сфери виробництва біогазу	існуючий	Набрання чинності: 27.11.2015
Постанова НКРЕКП від 30.09.2015 № 2494 «Про затвердження Кодексу газорозподільних систем», зареєстрована в Міністерстві юстиції України 06.11.2015 за № 1379/27824	регуляторний	Створення прозорих механізмів доступу до приєднання виробників біогазу до газорозподільних систем	Інвестори, суб'єкти сфери виробництва біогазу	існуючий	Набрання чинності: 27.11.2015
Державна підтримка термомодернізації житлових будівель в Україні	фінансовий	Стимулювання населення до	Виробники та постачальники	існуючий	Набрання чинності:

<p>(постанова Кабінету Міністрів України від 17.10.2011 № 1056 «Деякі питання використання коштів у сфері енергоефективності та енергозбереження», зі змінами, а також постанова Кабінету Міністрів України від 01.03.2010 № 243 «Про затвердження Державної цільової економічної програми енергоефективності і розвитку сфери виробництва енергоносіїв з відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива на 2010-2016 роки»)</p>		<p>впровадження енергоефективних заходів</p>	<p>обладнання, що виробляють теплову енергію з відновлюваних джерел енергії, населення, об'єднання співвласників багатоквартирних будинків, житлово-будівельні кооперативи</p>		<p>06.05.2015 Термін дії до: 31.12.2016</p>
<p>Формування спеціальної експозиції «Ресурсний потенціал для виробництва біологічних видів палива та відновлюваних джерел енергії» в рамках виставки «Агро-2015»</p>	<p>організаційно-інформаційний</p>	<p>Покращення рівня поінформованості щодо сучасних технологій, техніки і обладнання для виробництва біопалива</p>	<p>- підприємства, що використовують відновлювальні джерела енергії, - підприємства, які виробляють біологічну сировину</p>	<p>існуючий</p>	<p>03-06 червня 2015 року</p>
<p>Проведення VIII Міжнародної спеціалізованої виставки «Енергоефективність. Відновлювана енергетика – 2015»</p>	<p>Організаційно-інформаційний</p>	<p>Формування в суспільстві свідомого ставлення до необхідності використання відновлюваних джерел енергії.</p>	<p>Інвестори, кінцеві споживачі, органи влади (виробництво енергії з відновлюваних джерел та альтернативних видів палива).</p>	<p>Існуючий</p>	<p>10-13 Листопад 2015</p>
<p>Проведення VII Міжнародного інвестиційного бізнес-форуму з питань енергоефективності та відновлюваної енергетики</p>	<p>Організаційно-інформаційний</p>	<p>Формування в суспільстві свідомого ставлення до необхідності</p>	<p>Інвестори, кінцеві споживачі, органи влади (виробництво енергії з</p>	<p>Існуючий</p>	<p>10-13 листопада 2015</p>

		використання відновлюваних джерел енергії.	відновлюваних джерел та альтернативних видів палива).		
--	--	--	---	--	--

* Укажіть, чи є захід (переважно) регуляторним, фінансовим або організаційно-інформаційним (наприклад, інформаційна кампанія).

** Чи є очікуваний результат зміною у поведінці, встановленою потужністю (МВт; т/рік), виробленою енергією (тис. тне)?

*** Хто є цільовими особами: інвестори, кінцеві споживачі, державна адміністрація, планувальники, архітектори, монтажники тощо? або яким є цільовий вид діяльності / сектор: виробництво біопалива, використання гною тварин в енергетичних цілях тощо?

**** Чи замінює або доповнює цей захід, заходи, наведені у табл. 5 НПДВЕ

Відповідно до плану заходів з імплементації Директиви 2009/28/ЄС на офіційних веб-сайтах міністерств та облдержадміністрацій постійно висвітлюється інформація про надання підтримки впровадженню заходів щодо виробництва енергії з відновлюваних джерел, а також переваг, вартості та енергоефективності обладнання та систем, які працюють з використанням відновлюваних джерел енергії.

Центральні та місцеві органи виконавчої влади й органи місцевого самоврядування щоквартально звітують Держенергоефективності про проведену роботу з популяризації відновлюваної енергетики, а також проведені наради, круглі столи, громадські слухання, форуми, конференції, соціальну рекламу тощо, мета яких – збільшення обсягів енергії, отриманої з відновлюваних джерел та альтернативних видів палива в країні.

Також, за допомогою проектів міжнародно-технічної допомоги у 2014-2015 роках були розроблені посібники для висвітлення технічних, правових, організаційних, екологічних, фінансово-економічних та соціальних аспектів впровадження проектів сфери відновлюваної енергетики, зокрема:

- Керівництво з відбору технологій «Кращі з доступних технологій для житлово-комунального господарства України», 2016 р. (Проект USAID «Муніципальна енергетична реформа в Україні»);
- Практичний посібник «Підготовка проектних пропозицій із чистої енергії», 2015 р. (Проект USAID «Муніципальна енергетична реформа в Україні»);
- Практичний посібник «Біоенергетичні проекти: від ідеї до втілення», 2015 р. (Проект USAID «Місцеві альтернативні джерела енергії: м. Миргород»);
- Практичний посібник «Підготовка та впровадження проектів заміщення природного газу біомасою при виробництві теплової енергії в Україні», 2015 р. (підготовлений Громадською організацією «Агентство з відновлювальної енергетики» (АВЕ) в рамках Проекту USAID «Муніципальна енергетична реформа в Україні»)
- Серія навчально-методичних матеріалів для проведення курсів підвищення кваліфікації в сфері енергозабезпечення, по використанню місцевих відновлюваних джерел енергії на підприємствах та ЖКГ. 2015 р. (Проект ЮНІДО/ ГЕФ «Підвищення енергоефективності та стимулювання використання відновлюваної енергії в агро-харчових та інших малих та середніх підприємствах (МСП) України»)

2.a. Опишіть, будь ласка, досягнутий прогрес в оцінці та покращенні адміністративних процедур для усунення регуляторних та нерегуляторних перешкод для розвитку енергії з відновлюваних джерел. (Стаття 22(1)е Директиви 2009/28/ЄС)

Протягом 2014-2015 років для розвитку сфери відновлюваної енергетики та покращення адміністративних процедур було прийнято наступні нормативно-правові документи:

1. Постанова НКРЕ від 27.02.2014 №170 «Про затвердження Порядку продажу, обліку та розрахунків за електричну енергію, що вироблена з енергії сонячного випромінювання об'єктами електроенергетики (генеруючими установками) приватних домогосподарств» була прийнята на виконання Закону України «Про електроенергетику», яким передбачалося, що електрична енергія, вироблена з енергії сонячного випромінювання об'єктами електроенергетики (генеруючими установками) приватних домогосподарств (побутових споживачів електричної енергії), величина встановленої потужності яких не перевищує 10 кВт, придбавається енергопостачальниками, за «зеленим» тарифом в обсязі, що перевищує місячне споживання електроенергії такими приватними домогосподарствами.

Зазначена постановою НКРЕ врегульовуються відносини між споживачем-фізичною особою, постачальником електричної енергії за регульованим тарифом та електропередавальною організацією під час здійснення купівлі-продажу електричної енергії, виробленої з енергії сонячного випромінювання генеруючими електроустановками приватних домогосподарств.

16 липня 2015 р. набули чинності зміни, внесені в Закон України «Про електроенергетику» в частині забезпечення продажу та обліку електричної енергії з енергії сонячного випромінювання та/або енергії вітру, величина встановленої потужності якої не перевищує 30 кВт, але не більше потужності, дозволеної до споживання за договором про користування електричною енергією, а також розрахунків за неї.

З метою приведення окремих положень «Порядку продажу, обліку та розрахунків за електричну енергію, що вироблена з енергії сонячного випромінювання об'єктами електроенергетики (генеруючими установками) приватних домогосподарств» у відповідність до вимог чинного законодавства, НКРЕКП було прийнято постанову від 25.02.2016 № 229 «Про внесення змін до Порядку продажу, обліку та розрахунків за електричну енергію, що вироблена з енергії сонячного випромінювання об'єктами електроенергетики (генеруючими установками) приватних домогосподарств» (zareestrovana у Міністерстві юстиції 24.03.2016 за №442/28572).

2. Відповідно до Закону України «Про засади функціонування ринку електричної енергії України» було розроблено та наказом Міненерговугілля від 29.09.2014 № 680 затверджено «Порядок підготовки системним оператором плану розвитку об'єднаної енергетичної системи України на наступні десять років». Зазначений порядок визначає процедуру підготовки, зміст і структуру, вихідні дані та строки підготовки Плану розвитку об'єднаної енергетичної системи України на наступні десять років.

Плану розвитку об'єднаної енергетичної системи України на наступні десять років розробляється з урахуванням:

- аналізу функціонування Об'єднаної енергетичної системи (ОЕС) України за останні роки;
- прогнозу балансів електричної енергії та потужності;
- прогнозу обсягів міждержавних перетоків електричної енергії та потужності;
- обсягів необхідної встановленої потужності електростанцій (з розбивкою за типом генеруючих потужностей, видом палива (джерелом енергії, у тому числі відновлюваних (альтернативних) джерел енергії та регіонів їх розташування);
- інформації щодо бажаних (доцільних) регіонів (місць) розташування нових генеруючих потужностей з прогнозованою прив'язкою до існуючих об'єктів міждержавних, магістральних та/або місцевих (локальних) електричних мереж;

3. Законом України від 04.06.2015 № 514-VIII «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення конкурентних умов виробництва електроенергії з альтернативних джерел енергії» здійснено реформування застосування «зеленого» тарифу, зокрема:

- скасовано вимогу щодо місцевої складової та введено надбавку за використання обладнання українського виробництва;
- введено «зелений» тариф для геотермальних електроустановок та для вітроустановок приватних домогосподарств потужністю до 30 кВт;
- збільшено розмір «зелених» тарифів для електричної енергії, виробленої з використанням біомаси та біогазу;
- розширено термін «біомаса», що дає змогу отримати «зелений» тариф на виробництво електроенергії не тільки з відходів, а й з продуктів сільського та лісового господарства.

На виконання вимог зазначеного Закону України було прийнято:

- постанову НКРЕКП від 10.12.2015 № 2934 «Про затвердження Змін до Примірного договору про купівлю-продаж електричної енергії між державним підприємством «Енергоринок» та суб'єктом господарювання, що виробляє електричну енергію з використанням альтернативних джерел енергії»;

- постанову НКРЕКП від 20.07.2015 № 2043 «Про встановлення фіксованих мінімальних розмірів «зелених» тарифів на електричну енергію для суб'єктів господарювання»;

- постанову НКРЕКП від 20.07.2015 № 2044 «Про встановлення фіксованих мінімальних розмірів «зелених» тарифів на електричну енергію для приватних домогосподарств», зареєстрована в Міністерстві юстиції України 05.08.2015 за № 941/27386

4. З метою створення умов для ефективного та безбиткового функціонування суб'єктів господарювання у сфері теплопостачання, здійснення модернізації та реконструкції об'єктів теплоенергетики прийнято Закон України від 16.07.2015 № 626-VIII «Про внесення змін до деяких законів України у сфері комунальних послуг», який передбачає встановлення тарифів у сферах теплопостачання та житлово-комунальних послуг на рівні не нижче розміру економічно обґрунтованих втрат на їх виробництво.

Також, для стимулювання переходу теплогенеруючих підприємств, що виробляють енергію для населення, бюджетних установ та організацій з газу на альтернативні види палива Урядом прийнято постанови від 10.09.2014 № 453 та від 09.07.2014 № 293.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 10.09.2014 № 453 «Про стимулювання заміщення природного газу під час виробництва теплової енергії для установ та організацій, що фінансуються з державного і місцевих бюджетів» НКРЕКП рекомендовано встановлювати тариф на виробництво теплової енергії для бюджетних установ та організацій на теплогенеруючих установках з використанням будь-яких видів палива та енергії (за винятком газу) на рівні діючого тарифу на виробництво теплової енергії для бюджетних установ та організацій з використанням газу.

Постановою Кабінету Міністрів України від 09.07.2014 № 293 «Про стимулювання заміщення природного газу у сфері теплопостачання» передбачено надання теплогенеруючим підприємствам, що виробляють енергію для населення з альтернативних джерел, компенсації різниці між інвестиційно-привабливим тарифом на виробництво теплової енергії та установленим тарифом на теплову енергію для потреб населення, що виробляється з використанням газу.

5. З метою удосконалення містобудівної діяльності, спрощення дозвільних та погоджувальних процедур у будівництві, удосконалення системи державного архітектурно-будівельного контролю і нагляду прийнято Закон України від 09.04.2015 № 320-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо децентралізації повноважень у сфері архітектурно-будівельного контролю та удосконалення містобудівного законодавства». Цим законом, зокрема, передбачено:

- удосконалення процедури подання декларації про виконання підготовчих та будівельних робіт шляхом установлення вичерпного переліку підстав для її повернення;
- скорочення строку видачі технічних умов з 15 (а у окремих випадках цей термін складав 30 робочих днів) до 10 робочих днів з дня реєстрації відповідної заяви.

Щодо нормативного забезпечення питання дотримання критеріїв сталості виробництва біомаси для рідкого і газоподібного біопалива, які визначені вищезазначеною Директивою 2009/28/ЄС.

Виробники біологічної сировини для виробництв біопалива, які здійснюють експорт вказаної сировини до країн ЄС, проходять процедуру сертифікації щоб довести відповідність критеріям сталості, визначеними Директивою 2009/28/ЄС. Застосовуються схеми сертифікації, що є релевантними для України і вже погоджені (або погоджуються) Комісією ЄС (ISCC, KSB, NTA 8080, BioOgase).

Разом з тим, наразі при реалізації на внутрішньому ринку біомаси для виготовлення біопалива, застосування будь-яких схем сертифікації не є обов'язковим і може здійснюватися на добровільній основі згідно з умовами укладених контрактів.

Для сприяння нормативного забезпечення питання дотримання критеріїв сталості виробництва біомаси Міністерство аграрної політики та продовольства (Мінагрополітики) організувало у 2014 році розроблення відповідних проектів стандартів.

Зокрема, було підготовлено проект Стандарту організації України (СОУ) «Стале виробництво біомаси та біопалива. Частина 1 «Стале виробництво біомаси. Загальні вимоги», що відповідав вимогам європейському стандарту ЕК 16214-1 «Критерії сталості для виробництва біопалив та біорідин для енергетичного використання - принципи, критерії, індикатори та засоби засвідчення. Частина 1: Термінологія».

Вказаний проект СОУ у 2014 році було зареєстровано у Реєстрі нормативних документів Мінагрополітики України за номером СОУ 01-37-954:2014.

Проте, в зв'язку з набуттям чинності у 2015 році нової редакції Закону України «Про стандартизацію» робота з розробки галузевих стандартів агропромислового комплексу була зупинена.

Зазначений проект було доопрацьовано в форматі рекомендацій та розміщено на сайті Мінагрополітики України.

Наразі в рамках співпраці Мінагрополітики України та проекту UNIDO/GEF «Підвищення енергоефективності та стимулювання використання відновлюваної енергії в агро-харчових та інших малих та середніх підприємствах (МСП) України» відпрацьовано питання включення до національного плану стандартизації проекту щодо гармонізації європейського стандарту EN 16214 стосовно критеріїв сталості для виробництва біопалив та біорідин для енергетичного використання.

2.b. Опишіть, будь ласка, заходи з забезпечення транспортування та розподілу електроенергії, виробленої з відновлюваних джерел, і для покращення рамок та правил щодо покриття та розподілення витрат, пов'язаних із приєднанням до мережі та посиленням мережі. (Стаття 22(1)f Директиви 2009/28/ЄС)

Відповідно до статті 12 Закону України «Про електроенергетику» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, під час схвалення інвестиційних програм та джерел їх фінансування для електропередавальних організацій враховує вартість послуг з приєднання генеруючих потужностей, які виробляють електричну енергію з використанням альтернативних джерел енергії, згідно з порядком фінансування послуг з приєднання електроустановок до електричних мереж.

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, щорічно оприлюднює інформацію щодо витрат на приєднання до електричних мереж об'єктів електроенергетики, які виробляють електричну енергію з використанням альтернативних джерел енергії.

Крім того, відповідно до статті 24 цього Закону енергопостачальники, які здійснюють діяльність з передачі електричної енергії з використанням власних мереж, не мають право

відмовити у доступі до цих мереж суб'єктам господарювання, які виробляють енергію з використанням альтернативних джерел енергії. Енергопостачальники, які здійснюють діяльність з передачі електричної енергії з використанням власних мереж, у своїх інвестиційних програмах повинні передбачати витрати на приєднання об'єктів електроенергетики, які виробляють електроенергію з альтернативних джерел енергії.

3. Опишіть, будь ласка, системи підтримки та інші наявні заходи, що застосовуються для сприяння використанню енергії з відновлюваних джерел, та зазначте зміни у заходах, застосованих по відношенню до заходів, визначених у вашому Національному плані дій з відновлюваної енергетики. (Стаття 22(1)b Директиви 2009/28/ЄС)

Основними інструментами стимулювання розвитку відновлюваної енергетики в Україні є:

- встановлення «зеленого» тарифу на електричну енергію, вироблену з альтернативних джерел;

- надання податкових та митних пільг.

Законом України «Про електроенергетику» передбачено встановлення «зеленого» тарифу для стимулювання виробництва електроенергії з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - вироблену лише мікро -, міні - та малими гідроелектростанціями).

«Зелений» тариф - спеціальний тариф, за яким закуповується електрична енергія, вироблена на об'єктах електроенергетики, у тому числі на введених в експлуатацію чергах будівництва електричних станцій (пускових комплексів), з альтернативних джерел енергії.

«Зелений» тариф встановлюється на електричну енергію вироблену з енергії сонця, вітру, біомаси, біогазу, гідроенергії.

Для суб'єктів господарювання та приватних домогосподарств, які виробляють електричну енергію з використанням альтернативних джерел енергії, «зелений» тариф встановлюється до 1 січня 2030 року.

У 2015 році було внесено зміни до Закону України «Про електроенергетику» в частині реформування застосування «зеленого» тарифу.

Реформа застосування «зеленого» тарифу

16.07.2015 набув чинності Закон України № 514-VIII «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення конкурентних умов виробництва електроенергії з альтернативних джерел енергії», яким внесено зміни до Закону України «Про електроенергетику», який:

- встановлює «зелений» тариф для електроенергії, виробленої з відновлюваних джерел на прийнятному рівні з урахуванням досвіду країн Європейського Союзу,

- забезпечує становлення нового, перспективного та інноваційного сектора відновлюваної енергетики.

- сприяє покращенню інвестиційної привабливості держави, поліпшенню екологічної ситуації та зниженню енергетичної залежності України.

Цим законом, зокрема:

1. Введено «зелений» тариф для електроенергії, виробленої вітроустановками приватних домогосподарств.

2. «Зелений» тариф для приватних сонячних/вітрових установок розповсюджується на установки потужністю до 30 кВт та підлягає перегляду з урахуванням курсових коливань.

3. Встановлено нові розміри «зелених» тарифів для об'єктів сонячної енергетики та біоенергетики, введення в експлуатацію яких відбудеться з 01.07.2015. (таблиця розміру «зеленого» тарифу додається).

4. Введено «зелений» тариф для електроенергії, виробленої з геотермальної енергії, на рівні 15,0 €/кВт·год.

5. Термін «біомаса» приведено у відповідність до вимог Директиви Європейського парламенту та Ради 2009/28/ЄС, що дає змогу отримати «зелений» тариф на виробництво електроенергії не тільки з відходів, а й з продуктів сільського та лісового господарства.

6. Скасовано вимогу щодо місцевої складової та введено надбавку в розмірі 5% та 10% за використання обладнання українського виробництва від 30% до 50 % відповідно. Надбавка встановлюється до 2030 року, але не поширюється на об'єкти електроенергетики, введені в експлуатацію після 2025 року.

7. Введено єдину формулу розрахунку «зеленого» тарифу для всіх видів енергії: з формули розрахунку «зеленого» тарифу для електричної енергії, виробленої з енергії сонячного випромінювання та мікро-, міні- та малими ГЕС, виключений коефіцієнт пікового навантаження.

8. У зв'язку з курсовими коливаннями передбачено перегляд величин «зеленого» тарифу щоквартально - за середнім офіційним валютним курсом Національного банку України.

9. Прив'язка величини «зеленого» тарифу до курсу євро діє до кінця строку дії «зелених» тарифів (до 2030 року), але не поширюється на об'єкти електроенергетики, введені в експлуатацію після 2025 року.

10. Гарантія закупівлі ОРЕ поширюється лише на корисний відпуск (за винятком обсягу електроенергії, спожитої на власні потреби в електричній енергії такого об'єкта електроенергетики).

Розмір «зеленого» тарифу

Вид електростанцій	Потужність електростанції та інші чинники, що впливають на розмір «зеленого» тарифу	Тариф для об'єктів, введених в експлуатацію				
		€ст/кВт·год				коп/кВт·год
		з 01.07.15р по 31.12.15р	з 01.01.16р по 31.12.16р	з 01.01.17р по 31.12.19р	з 01.01.20р по 31.12.24р	з 01.01.25р по 31.12.29р
Вітро-електростанції	Потужністю до 600 кВт включно	5,81			5,17	49,11
	Потужністю від 600 кВт до 2 000 кВт	6,78			6,03	57,29
	Потужністю від 2 000 кВт	10,17			9,04	85,94
Сонячні електростанції	Електростанції на поверхні землі	16,96	16,00	15,02	13,51	130,37
	Електростанції на дахах та/або фасадах будинків, будівель та споруд	18,04	17,23	16,37	14,75	142,06
Біоенергетичні електростанції	Біомасою є невикопна біологічно відновлювана речовина органічного походження, у вигляді продуктів, відходів та залишків. Біогаз є газ з біомаси.	12,38			11,14	107,57
Геотермальні електростанції	Геотермальна енергія	15,02			13,51	130,37
Гідроелектростанції	Мікро гідроелектростанції (до 200 кВт включно)	17,44			15,72	151,41
	Міні гідроелектростанції (від 200 кВт до 1000 кВт)	13,94			12,54	121,01
	Малі гідроелектростанції (до 10 000 кВт включно)	10,44			9,42	90,61
Електростанції приватних	Сонячні електростанції потужністю до 30 кВт	20,03	19,00	18,09	16,26	157,26

домогосподарств	Вітроелектростанції потужністю до 30 кВт	11,63	10,44	101,14
-----------------	---	-------	-------	--------

У 2014 році діяли такі податкові та митні пільги:

1. Податок за земельні ділянки (в межах та за межами населених пунктів), надані для розміщення об'єктів енергетики, які виробляють електричну енергію з відновлюваних джерел енергії, справлявся у розмірі 25 % встановленого податку;

2. Електроенергія, вироблена з відновлюваних джерел звільнялася від сплати збору у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на електричну і теплову енергію;

3. Тимчасово, до 1 січня 2020 року, звільнялися від оподаткування:

- прибуток виробників біопалива, отриманий від продажу біопалива;
- прибуток підприємств, отриманий ними від діяльності з одночасного виробництва електричної і теплової енергії та/або виробництва теплової енергії з використанням біологічних видів палива;
- прибуток виробників техніки, обладнання, устаткування, визначених статтею 7 Закону України "Про альтернативні види палива" для виготовлення та реконструкції технічних і транспортних засобів, у тому числі самохідних сільськогосподарських машин та енергетичних установок, які споживають біологічні види палива, одержаний від продажу зазначеної техніки, обладнання та устаткування, що були вироблені на території України.

4. Тимчасово, до 1 січня 2020 року, звільнявся від оподаткування прибуток підприємств, отриманий ними від господарської діяльності з видобування та використання газу (метану) вугільних родовищ, що здійснюється відповідно до Закону України «Про газ (метан) вугільних родовищ»;

5. Строком на 10 років, починаючи з 1 січня 2011 року, звільнявся від оподаткування прибуток підприємств галузі електроенергетики від продажу електричної енергії, виробленої з відновлювальних джерел енергії.

6. Звільнявся від оподаткування 80 % прибутку підприємств, отриманого від продажу на митній території України товарів власного виробництва за переліком, встановленим постановою Кабінетом Міністрів України:

- устаткування, що працює на відновлюваних джерелах енергії;
- енергоефективне обладнання і матеріали, вироби, експлуатація яких забезпечує економію та раціональне використання паливно-енергетичних ресурсів;
- устаткування для виробництва альтернативних видів палива.

Ці пільги скасовані Законом України від 31.07.2014 № 1621-VII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких інших законодавчих актів України» та Законом України від 28.12.2014 № 71-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи»

З початку 2015 році для підприємств, що працюють у сфері використання відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива, залишилися наступні податкові та митні пільги:

1. Відповідно до підпункту 213.2.8 пункту 213.2 статті 213 Податкового кодексу України, не підлягає акцизному збору реалізація електричної енергії, вироблена кваліфікованими когенераційними установками та/або з відновлюваних джерел енергії.

2. Відповідно до пункту 2 підрозділу 2 Розділу XX Податкового кодексу України, тимчасово, до 1 січня 2019 року, звільняються від сплати податку на додану вартість операції з:

а) постачання техніки, обладнання, устаткування, визначених статтею 7 Закону України "Про альтернативні види палива", на території України;

б) імпорту за кодами УКТ ЗЕД, визначеними статтею 7 Закону України "Про альтернативні види палива", техніки, обладнання, устаткування, що використовуються для реконструкції існуючих і будівництва нових підприємств з виробництва біопалива і для виготовлення та реконструкції технічних і транспортних засобів з метою споживання біопалива, якщо такі товари не виробляються та не мають аналогів в Україні, а також технічних та транспортних засобів, у тому числі самохідних сільськогосподарських машин, що працюють на біопаливі, якщо такі товари не виробляються в Україні.

3. Підпунктом 17 пунктом 1 статті 282 розділу ІХ Митного кодексу України передбачено звільнення від оподаткування митом, при ввезенні на митну територію України або вивезенні за її межі, технічних та транспортних засобів, у тому числі самохідних сільськогосподарських машин, що працюють на біопаливі та класифікуються за кодами згідно з УКТ ЗЕД, визначеними статтею 7 Закону України "Про альтернативні види палива", якщо такі товари не виробляються в Україні.

4. Підпунктом 5 пункту 4 розділу XXI Митного кодексу України передбачено тимчасове, до 1 січня 2019 року, звільнення від оподаткування ввізним митом при ввезенні на митну територію України та поміщенні в митний режим імпорту - техніки, обладнання, устаткування, що використовуються для реконструкції існуючих і будівництва нових підприємств з виробництва біопалив і для виготовлення та реконструкції технічних і транспортних засобів з метою споживання біопалив, які класифікуються за кодами УКТ ЗЕД, визначеними статтею 7 Закону України "Про альтернативні види палива", якщо такі товари не виробляються та не мають аналогів в Україні.

Порядок ввезення на митну територію України техніки, обладнання, устаткування, технічних та транспортних засобів, що використовуються для розвитку виробництва і забезпечення споживання біологічних видів палива затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 18 травня 2011 року № 581.

Табл. 3. Системи підтримки відновлюваної енергетики у 2015 році

Рік застосування систем підтримки ВДЕ (2015 рік)		Обсяг виробництва енергії, т.н.є.	Обсяг підтримки на одиницю євро/т. н. є	Загальний обсяг підтримки (тис. євро)*
1. Загальний річний орієнтовний обсяг підтримки в секторі виробництва електроенергії:				240 246
<i>а. Електроенергія вироблена з сонячного випромінювання</i>				
Інструменти	Різниця між «зеленим» тарифом та оптовою ринковою ціною			153 471
<i>б. Електроенергія вироблена з вітру</i>				
Інструменти	Різниця між «зеленим» тарифом та оптовою ринковою ціною			62 066
<i>в. Електроенергія вироблена з біомаси</i>				
Інструменти	Різниця між «зеленим» тарифом та оптовою ринковою ціною			5 532
<i>в. Електроенергія вироблена з біогазу</i>				
Інструмент	Різниця між «зеленим» тарифом та оптовою ринковою ціною			4 642
<i>г. Електроенергія вироблена малими гідроелектростанціями</i>				
Інструмент	Різниця між «зеленим» тарифом та оптовою ринковою ціною			14 536

*При розрахунку прийнято курс: 100Євро = 2598,6 грн.

3.1. Наведіть, будь ласка, інформацію про те, у який спосіб електроенергія, що була об'єктом надання допомоги, розподіляється між кінцевими споживачами для цілей статті 3(6) Директиви 2003/54/ЄС. (Стаття 22(1)в Директиви 2009/28/ЄС)

4. Наведіть, будь ласка, інформацію про те, яким чином були побудовані схеми підтримки для врахування застосування ВДЕ, які надають додаткові переваги, але можуть мати більш високу вартість, включаючи біопаливо, вироблене з відходів, залишків, нехарчових целюлозних матеріалів та лігноцелюлозних матеріалів. (Стаття 22(1)с Директиви 2009/28/ЄС)

У статті 22(1) с Директиви 2009/28/ЄС зазначено, що схеми підтримки застосування ВДЕ, які надають додаткові переваги надаються у разі необхідності.

Наразі такі схеми підтримки в Україні не розробляються.

5. Наведіть, будь ласка, інформацію про функціонування системи гарантій походження для виробництва електроенергії та систем опалення і охолодження з використанням ВДЕ, а також про заходи, вжиті для забезпечення надійності та захисту системи від шахрайства. (Стаття 22(1)d Директиви 2009/28/ЄС)

Постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.13 № 771 затверджено Порядок видачі, використання та припинення дії гарантії походження електричної енергії для суб'єктів господарювання, що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії.

На даний час повноваження щодо видачі гарантії походження покладено на Держенергоефективності, яке не має технологічної можливості та коштів для впровадження електронного реєстру для ведення обліку відомостей про видачу, використання та припинення дії гарантій, а також не має контрольних-наглядових функцій для здійснення відповідних перевірок.

З метою отримання детальної інформації щодо організації видачі гарантії походження та роботи відповідного програмного забезпечення Агентство направило запит до Асоціація дозвільних органів (АІВ). Крім того, Агентством опрацьовується питання щодо можливостей фінансування міжнародними організаціями запровадження механізму видачі гарантії походження в Україні та отримання консультацій країн ЄС щодо розробки технічного завдання проекту та деталізації процесу видачі гарантії походження електричної енергії.

6. Опишіть, будь ласка, досягнення, що мали місце у попередні 2 роки щодо доступності та використання ресурсів біомаси для енергетичних цілей. (Стаття 22(1)g Директиви 2009/28/ЄС)

*Пропонується використати **табл. 4 та 4а** для надання більш детальної інформації про запас біомаси.*

,тис.тонн (для теплової енергії)												
б) Солома пшениці, тис.тонн (для виробництва твердого біопалива)	50	14	13,25	3,71	-	-	-	-	-	-	-	-
Біомаса з побутових відходів, **					-	-	-	-	-	-	-	-
Тваринні та рослинні відходи												
Обсяг пропозиції біомаси для транспорту:												
Загальні просапні культури для біопалива (укажіть основні види)					-	-	-	-	-	-	-	-
а) цукрові буряки при виробництві цукру та біоетанолу з меляса, тис.тонн	4407	3068,0			-	-	-	-	-	-	-	-
Енергетичні культури (трави тощо) та дерева з коротким оборотом для біопалива (укажіть основні види)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інше (укажіть)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

* Обсяг сировини слід навести, якщо можливо, у куб. м. для біомаси з лісового господарства і у тоннах для біомаси з сільського та рибного господарства й біомаси з відходів.

** Визначення цієї категорії біомаси слід розуміти згідно з табл. 7 частини 4.6.1 Рішення Комісії С (2009) 5174 final про затвердження шаблону Національних планів дій з відновлюваної енергетики згідно з Директивою 2009/28/ЄС.

Табл. 4а. Поточний стан використання вітчизняних сільськогосподарських земель для вирощування культур, призначених для виробництва енергії (га)

Землекористування	Площа (га)	
	2014 рік	2015 рік
1. Земля, використовувана під загальні культури (пшеницю, цукрові буряки тощо) та олійні культури (рапс, соняшник тощо). (Укажіть основні види)	984 167 (для енергетичних потреб)	
<i>Цукрові буряки (*) для виробництва біопалива (Меляса – побічний продукт переробки цукрових буряків використовується для отримання біоетанолу)</i>	Загальні площі вирощування цукрових буряків – 330200 га, з них для виробництва біоетанолу – 111 667 га	Для виробництва біоетанолу – 77 672 га
<i>Соняшник (*) для виробництва енергії (лушпиння соняшника використовується для отримання теплової енергії для потреб олієдобувних підприємств АПК)</i>	Загальні площі вирощування соняшника 5 212 200 га, з них розрахунково для виробництва енергії – 860 000 га	Для виробництва енергії – 865 000 га (розрахунково)
<i>Пшениця (*) для виробництва енергії (солома використовується для виробництва твердого біопалива для отримання теплової енергії)</i>	125 000	41 500
2. Земля, використовувана під дерева з коротким оборотом (верба, тополя). (Укажіть основні види)	3600	3610
<i>Верба (**)</i>	3600	3610
3. Земля, використовувана під інші енергетичні культури, як-то трави (канарник тросниковидний, просо, міскантус), сорго. (Укажіть основні види)	580	580
<i>Міскантус (**)</i>	500	500
<i>Сорго (**)</i>	80	80

Примітка (*) у таблиці 4 наведені лише площі вирощування сільськогосподарських культур, які фактично використані для вирощування соняшника, цукрових буряків та пшениці, обсягі використання яких (та/або їх відходів та побічних продуктів) для виробництва біопалива, електричної і теплової енергії наведено у таблиці 3.

(**) Обсягі вирощування біоенергетичних культур (верби та міскантусу) наведено за оперативною інформацією наукових установ НААНУ та Мінагрополітики України, які мають дослідні плантації для вирощування посадкового матеріалу та окремих підприємств – суб'єктів господарської діяльності, які вирощують зазначені культури для реалізації або виробництва твердого біопалива. Зазначені дані є оперативними і можуть бути уточнені або скореговані в разі запровадження статистичної звітності.

Щодо обсягів виробництва рідинних видів біологічного палива та обсягів використання біомаси в агропромисловому комплексі

За період 2010-2014 років виробництво біоетанолу та компонентів на його основі було освоєно на 8 підприємствах, зокрема:

- ДП «Наумівський спиртовий завод»;
- ДП «Гайсинський спиртовий завод»;
- ДП «Івашківський спиртовий завод»;
- ДП «Укрспирт» (Лужанське та Хоростківське місця провадження діяльності);
- ДП «Барський спиртовий комбінат»;
- ДП «Червоненський завод продтоварів»;
- ДП «Зарубинський спиртовий завод»;
- ХДВ «Узинський цукровий комбінат».

Не зважаючи на відсутність стабільного попиту з боку нафтопереробних підприємств, за період 2011-2013 років обсяг виробництва біоетанолу та компонентів на його основі збільшився у 26 разів. Зокрема, обсяг виробництва біоетанолу та компонентів на його основі у 2013 році склав 53,8 тис тонн або 6,7 млн декалітрів, реалізації - 52,7 тис. тонн або 6,6 млн декалітрів, що у 1,8 рази більше проти 2012 року.

Проте, у 2014 році, у зв'язку з наявністю неврегульованих з Державною фіскальною службою питань щодо обігу зазначеної продукції, виробництво і реалізація біоетанолу та компонентів на його основі зменшилася проти 2013 року майже на 50% (до 21,8 тис.тонн біоетанолу та добавок).

Для виробництва біоетанолу на державних підприємствах АПК, переважно, використовується меляса, що є похідним продуктом виробництва цукру.

У 2014 році для виготовлення 21,8 тис.тонн біоетанолу та паливних добавок використано 93,74 тис. тонн меляси, вироблених при переробці 2343,5 тис.тонн цукрових буряків (з використання технології виробництва цукру і отримання меляси як побічного продукту).

Для вирощування вищезазначених обсягів цукрових буряків використовувалися земельні площі виключно сільськогосподарського призначення в обсязі близько 49,2 тис.га.

У зв'язку з вищевикладеним, слід зазначити, що в Україні для виробництва біоетанолу для транспортних засобів використовувалася сировина, що повністю відповідає вимогам критеріїв сталості Директиви 2009/28/ЄС

Щодо виробництва біодизеля.

За період 2010-2014 років площі вирощування ріпаку (основної сировини для виробництва біодизеля) становили в Україні щорічно від 547 тис. га до 996 тис. га, а зібраний урожай від 1204 млн тонн до 2351 млн тонн.

Проте, більша частина ріпаку експортується в країни Європи, оскільки вітчизняні підприємства не мають можливості переробляти ріпак на біодизель.

Протягом останніх років виробництво біодизеля та інших видів біопалива в Україні припинилося, що є наслідком запровадження акцизних зборів на вказані види палива. Зокрема, з 2015 року акциз на біодизель встановлено на однаковому рівні з акцизним податком для дизельного палива з нафтової сировини - 102 євро/тонну.

7. Наведіть, будь ласка, інформацію про зміни у товарних цінах та у землекористуванні у вашій Договірній Стороні за попередні 2 роки, пов'язані зі збільшенням використання біомаси та інших форм енергії з відновлюваних джерел. За наявності дайте посилання на відповідну документацію про цей вплив у вашій країні. (Стаття 22(1)h Директиви 2009/28/ЄС)

Оцінюючи вплив на товарні ціни, врахуйте, як мінімум, наступні товари: загальні продовольчі та кормові культури, енергетичну деревину, пелети.

За даними Мінагрополітики.

Загальна площа лісового фонду України становить 10,4 млн. га, в т.ч. вкриті лісовою рослинністю - 9,6 млн. га, а загальний запас насаджень - 2,1 млрд. м³. Лісистість України становить

15,9 %.

Ліси України знаходяться у віданні різних органів управління. Крім Держлісагентства України, якому підпорядковано понад 73 % лісів, вони знаходяться в управлінні місцевих органів влади (12 %), інших міністерств і відомств (7 %), крім того майже 8 % лісів не надані в користування і знаходяться на землях запасу.

Загальна середня зміна запасів (або приріст) в лісах України становить 35 млн. м³, а його використання у 2014 році склало 60 %. (у країнах Євросоюзу - до 80 %).

Обсяги заготівлі ліквідної деревини від усіх видів рубок в Україні за останій рік становили - 18,3 млн. м³ (у Держлісагентстві - 15,0 млн. м³), в т.ч. від рубок головного користування – 8,2 млн. м³ (у Держлісагентстві – 7,4 млн. м³).

Обсяги лісокористування в порядку рубок головного користування не перевищували розрахункову лісосіку, яка становила в Україні 9,2 млн. м³ і у Держлісагентстві - 7,5 млн. м³.

Держлісагентством України проінвентаризовано усі види деревної маси, включаючи обсяги технічно та технологічно недоступної.

Щорічний запас деревини, що може бути використана для енергетичних потреб у галузі становить близько 2,9млн. м³, у тому числі:

- неліквідна деревина - 1,3 млн. м³;
- дрова паливні - 0,3 млн. м³;
- техсировина твердолистяних порід, не задіяна у іншому виробництві – 1,3 млн. м³.

Україна має загальну площу 603,628 тис. км² або 60,4 млн. га. Завдяки величезному територіальному потенціалу і великій кількості сільськогосподарських угідь, відносно низькій щільності населення і відносно сприятливому клімату країна має хороші початкові умови для виробництва, торгівлі і використання біоенергії.

Під час оцінки потенціалу земельних угідь, на яких можливе вирощування біоенергетичних культур, враховувались вимоги сталості. За оцінками експертів в Україні є 3,3 млн. га осушуваних земель, з яких 30% (1 млн. га) на даний час не можуть бути задіяні у вирощуванні сільськогосподарських культур через несправність меліоративних систем. Багаторічні енергетичні культури не вибагливі до ґрунтово-кліматичних умов, тому ці землі можуть бути використані для їх вирощування.

Крім того, у структурі земель України знаходиться до 8 млн. га малопродуктивних земель, які не використовуються для вирощування продуктів харчування та кормів. Частина цих земель (1 млн. га) доцільно залучити для вирощування багаторічних біоенергетичних культур, таких як: енергетична верба, міскантус, свічграс та інші.

На сьогоднішній день на Україні площі під енергетичними культурами (енергетична верба, міскантус, свічграс) займають біля 5000 га. Повноцінної урожайності ще не одержано, по причині малого терміну вирощування.

Вирощування біоенергетичних культур на малопродуктивних землях, яких в Україні до 8 млн. га., дозволить не тільки відмовитись від імпорту газу, але й сформувати потужний експортний потенціал біопалива (брикетів, пелетів). З врахуванням наявного посівного та садивного матеріалу передбачається щорічне розширення площ під біоенергетичними культурами в розмірі 50 тис.га.

Орієнтовний потенціал середньорічного виробництва біомаси, який може бути направлений для виробництва біопалива

Потенціал виробництва біодизельного палива (олійні культури)		
Сировина	Наявність біомаси,(га/ т)	млп.т.у.п.
• Ріпак	1013/1873	
• Соняшник	4192/6363	0,78
• Соя	622/1043	
Потенціал виробництва біоетанолу (цукрово та крохмалевмісткі культури)		
• Меляса	600-800тис.т	
• Кукурудза	2089/10486	2,33

• Пшениця пр/фуражна	7716/22342//7853/23681	
• Кукурудзяний снлос	357/6776	
• Сорго	15,4/335	
• Цукровий буряк	319,7/10067	
Потенціал виробництва біогазу		
• Гній тварин і птахів млн..т	21,0	5,63
• Зброджування осаду очисних споруд стічних вод		0,21
• На полігонах ТПВ		0,77
• 3 кукурудзи на силос	5млн.га 180ц/га	2,00
3 початків гички (цукрових буряків)	300 тис.га	
Потенціал виробництва пелет і брикетів		
• Солома зернових культур	10-25млн.т	10,3
• Лушпиння олійних культур		9,97
• Енергетичні культури		14,58
• Відходи деревообробної промисловості	0,5 млн.т	0,37
• Агро ліс м ³	36710	0,26
• Держлісагентство України м ³	7,9 млн	2,1
• Торф		0,77
Всього		50,07

Упродовж останніх десятиріч площі посівів цукрових буряків суттєво зменшились: з 1,6 млн. га у 1990 р. до 333 тис. га у 2014 році. Це негативно вплинуло на структуру сівозмін та на культуру землеробства в цілому. Тому потенціал цукрових буряків, як сировини для виробництва біогазу в Україні може становити до 1 млн. га. Це дозволить отримати понад 5 млрд.м³ біометану.

Не менш ефективною та перспективною культурою в умовах України для виробництва біогазу є цукрове сорго, яке на відміну від цукрових буряків можна вирощувати в південних посушливих регіонах України. З одного гектара посівів цукрового сорго можна збирати понад 100 т/га цукромісткої біомаси з цукристістю соку до 18%, що забезпечує потенційний вихід біогазу близько 22 тис.м³/га. Ранні строки збирання цукрового сорго на енергетичні цілі робить його хорошим попередником для озимих культур. Орієнтовна площа посівів цієї культури в Україні може скласти близько 500 тис. га, що забезпечить близько 5,5 млрд.м³ біометану.

8. Опишіть, будь ласка, розвиток і частку біопалива, виробленого з відходів, залишків, нехарчових целюлозних матеріалів та лігноцелюлозних матеріалів. (Стаття 22(1) і Директиви 2009/28/ЄС)

Табл. 5. Виробництво і споживання біопалива за ст. 21(2) (тис. тне)

Біопаливо за ст. 21(2) ²⁸	2014	2015
Виробництво – паливо виду X (укажіть)		
Споживання – паливо виду X (укажіть)		
Загальний обсяг виробництва біопалива за ст. 21.2		
Загальний обсяг споживання біопалива за ст. 21.2		
Частка палива за ст. 21.2 у загальному обсязі ВДЕ у транспортному секторі, %		

²⁸ Біопаливо, вироблене з відходів, залишків, нехарчових целюлозних матеріалів та лігноцелюлозних матеріалів.

9. Наведіть, будь ласка, інформацію про орієнтовний вплив виробництва біопалива і біорідин на біологічне різноманіття, водні ресурси, якість води та якість ґрунту у вашій країні за попередні 2 роки. Надайте, будь ласка, інформацію про те, в який спосіб оцінювався цей вплив, посилаючись на відповідну документи про цей вплив у вашій країні. *(Стаття 22(1) Директиви 2009/28/ЄС)*

За інформацією Державного агентства лісових ресурсів (Держлісагентство) обсяги заготівлі ліквідної деревини від усіх видів рубок в Україні у 2015 році становили близько 19,3 млн м³ (у Держлісагентстві - 15,9 млн м³), у тому числі від рубок головного користування - 8,4 млн м³ (у Держлісагентстві - 7,4 млн м³).

Обсяги лісокористування в порядку рубок головного користування не перевищували розрахункову лісосіку, яка становила в Україні 9,3 млн м³ і у Держлісагентстві - 7,9 млн м³.

Лісогосподарські підприємства, що входять до сфери управління Держлісагентства України, заготовили близько 8,4 млн м³ дров'яної деревини, у тому числі 4,5 млн м³ дров паливних, 3,9 млн м³ - дров'яної деревини для технологічних потреб. Для забезпечення енергетичних потреб щорічно біля 3,5 млн м³ реалізується населенню, установам і організаціям соціальної сфери та підприємствам внутрішнього ринку.

Щорічний запас деревини, що може бути додатково використаний для енергетичних потреб у галузі становить близько 3,3 млн м³.

Загальні обсяги виконаних заходів і робіт з відтворення лісів в Україні проведено на площі 60,4 тис. гектарів.

Підприємства Держлісагентства забезпечили відтворення лісів на площі 51 тис. га, у тому числі створили 34 тис. га лісових культур, зберегли природне поновлення на площі 17 тис. га та створили нових лісів площею 2,4 тис. гектарів.

Для забезпечення створення високопродуктивних і довговічних лісонасаджень в лісових розсадниках Держлісагентства вирощено 289 млн шт. стандартного садивного матеріалу.

Площа створених у 2015 році лісів в 1,1 рази перевищила площу суцільних зрубів 2014 року.

Враховуючи наведене вважаємо, що у лісовому господарстві забезпечуються принципи сталого ведення лісового господарства та розширеного відтворення лісів.

За інформацією Міністерства аграрної політики та продовольства.

Статтею 17 Директиви 2009/28/ЄС визначені основні критерії сталості біомаси, яка використовується для виробництва біопаливних рідин для транспорту, або виробництва теплової і електричної енергії. Зазначені критерії передбачають зменшення викидів парникових газів, охорону місцевостей з високим рівнем біорізноманіття та ґрунтів з високим вуглецевим вмістом (наприклад торфовищ, луків, водно-болотних угідь).

В Україні чинним законодавством передбачені питання охорони місцевостей з високим рівнем біорізноманіття та ґрунтів з високим вуглецевим вмістом (наприклад торфовищ, луків, водно-болотних угідь).

Зокрема, Земельний кодекс України, Закони України «Про охорону земель», «Про охорону навколишнього середовища», «Про природно-заповідний фонд України», «Про рослинний світ», «Про тваринний світ» та Водний кодекс України забороняють нецільове використання земель з високим рівнем біорізноманіття, торфовищ, луків, водно-болотних угідь.

Зокрема, відповідно до статті 20 Земельного кодексу України зміна цільового призначення земельних ділянок потребує прийняття відповідних рішень органів державної влади та органів місцевого самоврядування відповідно до їх повноважень,

Для вирощування будь якої сільськогосподарської продукції (в тому числі сировини для виробництва біопалива) згідно із статтею 23 Земельного кодексу використовуються землі, придатні для потреб сільського господарства та визначені на підставі даних державного земельного кадастру. При цьому, земельні ділянки сільськогосподарського призначення використовуються їх власниками або користувачами виключно в межах вимог щодо користування землями певного виду використання, встановлених статтями 31, 33-37 Кодексу.

В той же час, законодавство України передбачає можливість відчуження земельних ділянок в разі віднесення їх до земель природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення.

Таким чином, основні вимоги Директиви 2009/28/ЄС щодо дотримання критеріїв сталості частково врегульовані законодавством України.

Згідно із офіційними щорічними бюлетенями «Структура, динаміка та розподіл земельного фонду України» та відповідно до Державного земельного кадастру України за 2008 та 2014 роки:

Загальна площа сільськогосподарських земель становила:

- у 2008 році 42868,7 тис.га;
- у 2014 році 42744,5 тис.га.

Площа меліорованих (осушених земель) становила:

- у 2008 році 3307,3 тис.га;
- у 2014 році 3306,7 тис.га.

Скорочення загальних площ сільськогосподарських земель та меліорованих (осушених земель) свідчить про те, що у жодному регіоні держави не відбувалося розширення площ сільськогосподарських земель за рахунок природоохоронних земель та не здійснювалося вилучення земель з високим рівнем біорізноманіття та ґрунтів з високим вуглецевим вмістом під їх використання для вирощування біомаси.

10. Оцініть, будь ласка, чисте скорочення викидів парникових газів внаслідок використання енергії з відновлюваних джерел. (Стаття 22(1)к Директиви 2009/28/ЄС)

Для розрахунку чистого скорочення викидів парникових газів внаслідок використання енергії з відновлюваних джерел пропонується наступна методика:

- Для біопалива: згідно зі статтею 22(2) Директиви 2009/28/ЄС.
- Для електроенергії та теплової енергії пропонується використовувати прийняті в масштабах ЄС показники порівняння викопного палива для електроенергії та теплової енергії, зазначені у звіті про вимоги щодо сталості використання твердих і газоподібних джерел біомаси у виробництві електроенергії, системах опалення і охолодження²⁹, якщо пізніших оцінок немає.

Якщо Договірна Сторона вирішила не застосовувати пропоновану методику для оцінювання чистого скорочення викидів парникових газів, опишіть, будь ласка, іншу методику, що використовувалася для оцінювання цього скорочення.

Табл. 6. Розрахункове скорочення викидів ПГ внаслідок використання енергії з відновлюваних джерел (т CO₂-екв)

Екологічні аспекти	2014	2015
Загальний розрахунковий чистий обсяг скорочення викидів ПГ внаслідок використання енергії з відновлюваних джерел³⁰		
- Розрахункове чисте скорочення викидів ПГ внаслідок використання електроенергії з ВДЕ		
- Розрахункове чисте скорочення викидів ПГ внаслідок використання енергії з ВДЕ у системах опалення і охолодження		
- Розрахункове чисте скорочення викидів ПГ внаслідок використання енергії з ВДЕ у транспортному секторі		

11. Будь ласка, наведіть (за попередні 2 роки) та оцініть (на наступні роки до 2020 р.) надлишок/дефіцит енергії з відновлюваних джерел порівняно з індикативною траєкторією, що може буде відповідно переданий іншим Договірним Сторонам та (або) третім сторонам або імпортований з інших Договірних Сторін та (або) третіх сторін, а також орієнтовний потенціал спільних проектів до 2020 р. (Стаття 22(1)I, т Директиви 2009/28/ЄС)

²⁹ Звіт розміщений за посиланням http://ec.europa.eu/energy/renewables/transparency_platform/doc/2010_report/com_2010_0011_3_report.pdf.

³⁰ Частку газу, електроенергії та водню з відновлюваних джерел енергії слід повідомити залежно від кінцевого споживання (виробництво електроенергії, системи опалення і охолодження, транспортний сектор) і врахувати в загальному розрахунковому чистому обсязі скорочення викидів ПГ тільки один раз.

Табл. 7. Фактичний та розрахунковий надлишок і (або) дефіцит (-) виробництва енергії з відновлюваних джерел порівняно з індикативною траєкторією, що може буде відповідно переданий іншим Договірним Сторонам, державам-членам та (або) третім сторонам або імпортований з інших Договірних Сторін, держав-членів та (або) третіх сторін, у [Договірна Сторона] (тис. тне)^{31, 32}

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Фактичний/розрахунковий надлишок або дефіцит виробництва (з розбивкою за видом енергії з відновлюваних джерел та походженням/призначенням імпорту/експорту)	0						

11.1. Наведіть, будь ласка, дані про статистичні передачі, спільні проекти та правила прийняття рішень щодо спільних систем підтримки. Якщо Договірна Сторона вирішила виконати статтю 8 і (або) статтю 9 Рішення Ради Міністрів, то вона повинна повідомити про заходи, вжиті для організації проведення незалежного зовнішнього аудиту, згідно зі статтею 13 Рішення Ради Міністрів.

Національним планом дій з відновлюваної енергетики на період до 2020 року не передбачено статистичних трансфертів енергії, що була вироблена з відновлюваних джерел.

12. Наведіть, будь ласка, інформацію про спосіб обчислення частки відходів, що розкладаються біологічним шляхом, у відходах, що були використані для виробництва енергії, а також заходи, здійснені для покращення та перевірки таких підрахунків. (Стаття 22(1)п Директиви 2009/28/ЄС)

Зауважимо, що у першому звіті про досягнутий прогрес (за 2014 рік) Договірним Сторонам пропонується окреслити свої наміри щодо запитань, висвітлених у статті 22(За-с). Крім того, просимо Договірні Сторони надати будь-яку іншу інформацію, що вважається доречною для конкретної ситуації щодо розвитку відновлюваної енергетики в кожній з Договірних Сторін.

Основним документом, який встановлює класифікацію відходів в Україні є Державний класифікатор відходів ДК 005-96, затверджений наказом Держстандарту України від 29 лютого 1996 року №89. Цей документ визначає відходи як будь-які речовини, матеріали і предмети, що утворюються у процесі людської діяльності і не мають подальшого використання за місцем утворення чи виявлення, власник яких позбувається, має намір або повинен позбутися їх шляхом утилізації чи видалення.

Також, наказом Міністерства з питань житлово-комунального господарства від 16.02.2010 № 39 затверджено Методичні рекомендації з визначення морфологічного складу твердих побутових відходів, що спрямовані на запровадження єдиних підходів до проведення досліджень з визначення кількості окремих компонентів у складі твердих побутових відходів з метою впровадження у населених пунктах сучасних ефективних технологій поводження з твердими побутовими відходами та довгострокового прогнозування обсягів утворення вторинної сировини, що є у складі твердих побутових відходів.

Утилізація побутових відходів в Україні здійснюється на сміттєспалювальному заводі в місті Києві, а також експлуатуються сміттєспалювальна установка в Харківській області та дві пересувні сміттєспалювальні установки в м. Харків.

За даними статистики в Україні у 2015 році утворено 312,3 млн. т відходів (без урахування АР Крим та частини зони проведення антитерористичної операції) з яких спалено з метою отримання енергії в обсязі 1086,25 тис. т.

³¹ Використовуйте фактичні цифри для повідомлення надлишку виробництва за два роки, що передували поданню звіту, та оцінки на наступні роки до 2020 р. У кожному звіті Договірна Сторона може коригувати дані попередніх звітів.

³² Заповнюючи таблицю, зазначайте дефіцит виробництва за допомогою від'ємних чисел (наприклад, -x тис. тне)

Відповідно до категорій матеріалів відходів, що були спалені для отримання енергії, були присутні матеріалів, що відносяться до біомаси, які складають 794,92 тис. т зокрема:

- паперові та картонні відходи – 31,6 т;
- деревні відходи – 349419,5 т;
- відходи тваринного походження та змішані харчові відходи – 466,2 т;
- відходи рослинного походження – 445005,6 т.

Отже, частка відходів, які розкладаються біологічним шляхом, у відходах, що були спалені для отримання енергії складає 73,2%.

Перерахунок енергетичних одиниць в тони нафтового еквіваленту, наведених у цьому звіті, проводився відповідно до Table A3.4 Conversion Equivalents between Units of Energy Методики енергетичної статистики «Energy Statistics Manual», яка розроблена відділом енергетичної статистики Міжнародного Енергетичного Агентства при сприянні Євростату.